

Obsah

Vysvětlivky zkratk a některých odborných termínů	13
Úvod	19
Literatura	21
1 Ortologie	23
Literatura	30
2 Vulva	31
Úvodní klinickopatologické poznámky	31
2.1 Vrozené vady	31
2.2 Regresivní a oběhové změny	31
2.3 Záněty vulvy (vulvitis)	32
2.4 Nádory a pseudotumory	33
2.4.1 Pseudotumory	33
2.4.2 Nádory	37
2.4.2.1 Karcinomy vulvy	37
2.4.2.2 Jiné maligní nádory vulvy	45
Literatura	46
3 Vagina	53
Úvodní klinickopatologické poznámky	53
3.1 Vrozené vady	53
3.2 Regresivní a oběhové změny. Trauma	54
3.3 Záněty pochvy (colpitis)	55
3.4 Nádory a pseudotumory	55
3.4.1 Progresivní změny a pseudotumory	55
3.4.2 Nádory	56
3.4.2.1 Benigní nádory pochvy	57
3.4.2.2 Dysplazie a intraepitelová neoplazie (VAIN)	57
3.4.2.3 Karcinomy pochvy	57
3.4.2.4 Sarkomy pochvy	60
3.4.2.5 Jiné maligní nádory pochvy	67
Literatura	68
4 Uterus	75
Úvodní klinickopatologické poznámky	75
4.1 Vrozené vady	75
4.2 Regresivní a oběhové změny. Trauma. Změny polohy	76
4.3 Záněty děložního hrdla (cervicitis)	81
4.4 Záněty děložního těla	82
4.4.1 Záněty endometria (endometritis)	82
4.4.2 Záněty děložní svaloviny (myometritis)	86

4.4.3 Záněty perimetria (perimetritis). Parametritis	86
4.5 Funkční změny korporálního endometria. Patologické krvácení z dělohy	86
4.5.1 Fyziologický cyklus. Datování endometria	86
4.5.2 Patologické krvácení z dělohy a tzv. dysfunkční endometria	91
4.5.2.1 Dysfunkční nesekreční endometria	94
4.5.2.2 Dysfunkční sekreční endometria	100
4.5.2.3 Dysfunkční iregulární endometria	101
4.5.2.4 Nezařaditelná dysfunkční endometria	102
4.5.3 Iatrogenní vlivy na endometrium	103
4.5.3.1 Účinky hormonální terapie	103
4.5.3.2 Antikoncepční tělíška (IUD)	109
4.5.3.3 Účinky kyretáže	109
4.5.3.4 Účinky laseru	110
4.5.3.5 Změny způsobené iradiací	110
4.6 Nádory a pseudotumory děložního hrdla	110
4.6.1 Hyperplazie a pseudotumory	110
4.6.2 Nádory	114
4.6.2.1 Dlaždicobuněčné dysplazie. Condyloma acuminatum	115
4.6.2.2 Dlaždicobuněčné karcinomy	118
4.6.2.3 Jiné než dlaždicobuněčné karcinomy	122
4.6.2.4 Neepitelové nádory	127
4.7 Nádory a pseudotumory děložního těla	128
4.7.1 Pseudotumory	128
4.7.2 Nádory	135
4.7.2.1 Benigní epitelové nádory	135
4.7.2.2 Atypické hyperplazie a karcinomy	135
4.7.2.3 Leiomyom	146
4.7.2.4 Leiomyosarkom	150
4.7.2.5 Nádory endometriálního stromatu	151
4.7.2.6 Karcinosarkom a smíšený mezodermový nádor	153
4.7.2.7 Sex-cord like tumours (SCLT)	154
4.7.2.8 Smíšené stromální a leiomyocelulární nádory	155
4.7.2.9 Adenomatoidní nádor (mezoteliom) dělohy	156
Literatura	156
5 Tuba uterina	189
Úvodní klinickopatologické poznámky	189
5.1 Vrozené vady	189
5.2 Regresivní a oběhové změny. Trauma. Změny polohy	189
5.3 Záněty vejcovodu (salpingitis)	191
5.4 Pseudotumory a nádory	194
5.4.1 Pseudotumory	194
5.4.2 Nádory	197
Literatura	200

8.1.1.3 PHF při androgenních nádorech matky	373
8.1.2 Pseudohermafroditismus masculinus (PHM, PH mužský)	374
8.1.2.1 Syndrom testikulární regrese	375
8.1.2.2 PHM při enzymopatickém adrenogenitálním syndromu	382
8.1.2.3 Tzv. ageneze Leydigových buněk varlete	384
8.1.2.4 Syndrom perzistence Müllerova ductu	384
8.1.2.5 Syndrom necitlivosti na androgeny	384
8.2 Somatosexuální poruchy s abnormálním karyotypem	385
8.2.1 Poruchy s abnormálním karyotypem a vzácnými úchyly fenotypu ..	385
8.2.1.1 Klinefelterův syndrom	385
8.2.1.2 Turnerův syndrom	386
8.2.1.3 Syndrom XX-muže	387
8.2.1.4 Čistá dysgeneze s gonozomální konstelací XX	387
8.2.2. Poruchy s abnormálním karyotypem a častou somatosexuální nevyhraněností	387
8.2.2.1 Dysgeneze gonád smíšená	388
8.2.2.2 Hermaphroditismus verus (HV)	388
Literatura	389
9 Mamma	393
Úvodní klinickopatologické poznámky	393
9.1 Vrozené vady	385
9.2 Regresivní, oběhové a postiradiační změny. Trauma	396
9.2.1 Lipofagický granulom (lipogranulom)	396
9.2.2 Infarkt	397
9.2.3 Hemoragická nekróza	397
9.2.4 Amyloid	397
9.2.5 Cizorodé látky a provázející reakce	398
9.2.6 Postiradiační změny	398
9.2.7 Změny po chemoterapii	399
9.3 Záněty mammy (mastitis)	399
9.3.1 Mastitida nespecifická	399
9.3.1.1 Puerperální mastitida	399
9.3.1.2 Granulomatózní (lobulární) mastitida	400
9.3.1.3 Duktéktázie (periduktální chronická mastitida)	400
9.3.1.4 Plazmocytární mastitida	400
9.3.1.5 Subareolární absces	401
9.3.2 Záněty specifické	401
9.3.2.1 Tuberkulózní mastitida	401
9.3.2.2 Sarkoidóza	401
9.3.2.3 Mykotické a parazitární infekce	402
9.3.3 Vasculitis	402
9.3.3.1 Arteriitis	402
9.3.3.2 Phlebitis	402
9.4 Pseudotumory. Metaplazie. Tzv. benigní dysplazie	402

9.4.1	Metaplazie	403
9.4.2	Benigní dysplazie. Fibrocystické změny mammy	403
9.4.2.1	Fibrózní mastopatie	406
9.4.2.2	Cysty	406
9.4.2.3	Adenóza	406
9.4.2.4	Radiální (komplexní) sklerozující léze	408
9.4.3	Epitelové hyperplazie mammy. Preinvazivní karcinom (carcinoma in situ, CIS)	410
9.4.3.1	Duktální hyperplazie (DH, syn. duktální epitelióza, papilomatóza)	410
9.4.3.2	(Intra)duktální preinvazivní karcinom (duktální carcinoma in situ, DCIS)	413
9.4.3.3	Lobulární hyperplazie. Atypická lobulární hyperplazie	415
9.4.3.4	Lobulární preinvazivní karcinom (lobulární carcinoma in situ, LCIS)	415
9.5	Nádory mammy	416
9.5.1	Nádory benigní epitelové	417
9.5.1.1	Adenom	417
9.5.1.2	Intraduktální papilom	421
9.5.1.3	Floridní papilomatóza bradavky	422
9.5.1.4	Syringomatózní adenom bradavky	423
9.5.1.5	Subareolární sklerozující duktální hyperplazie	423
9.5.1.6	Myoepitelové (ME) nádory	423
9.5.2	Nádory maligní epitelové. Karcinom mléčné žlázy	424
9.5.2.1	Duktální invazivní karcinom (DIC)	426
9.5.2.2	Lobulární invazivní karcinom (LIC)	430
9.5.2.3	Medulární karcinom (MC) a atypický medulární karcinom (AMC)	436
9.5.2.4	Gelatinózní (mucinózní, koloidní) karcinom (GIC)	437
9.5.2.5	Papilární invazivní karcinom (PIC)	438
9.5.2.6	Tubulární invazivní karcinom (TIC)	439
9.5.2.7	Kribriformní invazivní karcinom (CIC)	440
9.5.2.8	Adenoidně cystický karcinom (ACC)	441
9.5.2.9	Sekreční „juvenilní“ karcinom (SJC)	441
9.5.2.10	Cystický hypersekretorický karcinom s invazí (CHC)	442
9.5.2.11	Apokrinní invazivní karcinom (AIC)	443
9.5.2.12	Karcinom s metaplazií („metaplastický“ invazivní karcinom (MIC)	443
9.5.2.13	Karcinom s osteoklastoidními obrovskými buňkami (COGC)	445
9.5.2.14	Karcinom bohatý glykogenem	445
9.5.2.15	Karcinom bohatý lipidy (liposekreční, lipotezaurující)	446
9.5.2.16	Karcinom s endokrinní diferenciací (CED)	446
9.5.2.17	Karcinomy se zvláštními klinickými projevy	447
9.5.3	Nádory smíšené pojivové a epitelové (fibroepitelové)	450
9.5.3.1	Fibroadenom („NS“, blíže nespecifikovaný, též „adultní“)	450

9.5.3.2 Phyllodes tumor (PT, fyloidní nádor, cystosarcoma phyllodes)	452
9.5.4 Nádory benigní mezenchymové („měkkých tkání“)	454
9.5.4.1 Hemangiom	454
9.5.4.2 Ostatní benigní nádory měkkých tkání	455
9.5.5 Sarkomy a jiné neepitelové nádory	455
9.5.6 Nádory hematopoetických tkání	457
9.5.7 Jiné nádory mammy	458
Literatura	459

10 Biopsie v ženském lékařství	483
10.1 Úvodní poznámky	483
10.2 Obecné zásady odběru materiálu	484
10.2.1 Primární odběr materiálu. Volba vzorku	484
10.2.2 Způsob odběru. Zacházení se vzorkem	484
10.2.3 Fixace	485
10.2.4 Kryostatové zpracování nefixovaného materiálu	488
10.2.5 Odběr pro elektronovou mikroskopii	488
10.2.6 Dělení vzorku a odběry pro nemorfologická vyšetření	488
10.2.7 Dokumentace materiálu zasílaného k bioptickému vyšetření	489
10.2.8 Příprava fixovaného materiálu pro další zpracování	490
10.2.9 Časový faktor v bioptickém procesu	491
10.2.10 Bioptický nález a diagnóza	493
10.2.11 Peroperační biopsie (PB)	494
10.2.12 Normativní postupy v hodnocení novotvarů	495
10.2.12.1 Typing (typizace)	496
10.2.12.2 Grading	497
10.2.12.3 Staging	497
10.3 Speciální část	498
10.3.1 Vulva	499
10.3.1.1 Punkce (Keyesova jehla)	499
10.3.1.2 Excize	499
10.3.1.3 Vulvektomie	500
10.3.2 Vagina	501
10.3.3 Uterus, cervix	502
10.3.3.1 „Minibiopsie“ („Knipsbiopsie“, „punch biopsy“)	502
10.3.3.2 Excize	502
10.3.3.3 Konizace	503
10.3.4 Uterus, corpus	506
10.3.4.1 Endometrium – mikroabraze	506
10.3.4.2 Endometrium – vakuová aspirační biopsie děložní dutiny	507
10.3.4.3 Endometrium – kyretáž děložní dutiny	507
10.3.4.4 Operační hysteroskopie	509
10.3.4.5 Hysterektomie	509
10.3.4.6 Těhotenství (UPT, potrat, porod)	515

10.3.5 Tuba	516
10.3.5.1 Salpingektomie, nebo tuba z hysterektomického preparátu ..	516
10.3.6 Ovarium	517
10.3.6.1 Excize laparoskopická, resekce včetně klínovité	517
10.3.6.2 Ooforektomie, salpingoooforektomie	517
10.3.7 Plod	518
10.3.8 Placenta	519
10.3.9 Mamma	519
10.3.9.1 Excize z mléčné žlázy, „lumpektomie“	522
10.3.9.2 Mastektomie, amputace, radikální ablace	522
10.3.10 Různé	524
10.3.10.1 Cervikovaginální cytologie	525
10.3.10.2 Punkční biopsie tenkou jehlou (fine needle aspiration biopsy, FNAB), aspirační biopsie, cytologické vyšetření ascitu a peritoneální laváže	528
10.3.10.3 Punkční biopsie tlustou jehlou (TRU-cut, needle core biopsy, tissue core biopsy, drill biopsy)	529
Literatura	530